

Programma Ruimte

Inleiding programma Ruimte

Inleiding

In deze kadernota 2026 leggen we vast wat we als gemeente Twenterand willen bereiken en waar we de komende jaren op inzetten. De nota bevat doelen op vier belangrijke beleidsterreinen: openbare orde en veiligheid, openbare ruimte en verkeer, duurzaamheid en milieu, en bouwen en wonen. Per thema geven we aan wat er speelt, wat we willen verbeteren en welke stappen we daarvoor zetten.

Doelenboom openbare orde en veiligheid

We zetten in op het verbeteren van de leefbaarheid en het terugdringen van overlast en fysieke verloederings. Boa's spelen daarin een belangrijke rol. Ze zijn zichtbaar in de wijken en zorgen voor toezicht en handhaving. Daarnaast pakken we ondermijning actief aan. Twenterand is door het uitgestrekte buitengebied gevoelig voor dit soort georganiseerde criminaliteit. We werken met partners samen in een integrale aanpak, zoals vastgelegd in het Actieplan Ondermijning 2025-2027. Ook brengen we zorg en veiligheid dicht bij elkaar, bijvoorbeeld bij personen met verward gedrag of jongeren die dreigen af te glijden. Tot slot zorgen we dat we als gemeente goed voorbereid zijn op rampen of crisissituaties, via onze samenwerking met de Veiligheidsregio Twente.

Doelenboom openbare ruimte en verkeer

We stellen per taakveld (zoals groenonderhoud, wegen of riolering) vast welk kwaliteitsniveau we willen leveren. Inwoners en raad weten daardoor wat ze kunnen verwachten. De benodigde, vervangende capaciteit bij de buitendienst vanwege de uitstroom WSW vraagt nog om nader onderzoek. We verbeteren de infrastructuur stapsgewijs en zorgen dat de bereikbaarheid voor auto, fiets, bus en trein op peil blijft. Ook speelt klimaatadaptatie een grotere rol: bij werkzaamheden houden we rekening met hevige regenval en hitte. Daarnaast richten we wegen zo in dat ze veiliger worden, met als doel minder verkeersslachtoffers.

Doelenboom duurzaamheid, milieu en VTH

We willen dat inwoners, bedrijven en de gemeente zich bewuster gedragen en duurzamer handelen. We investeren in een gezonde en veilige leefomgeving. Dat vraagt ook om een stevige inzet op milieutaken. De Omgevingsdienst Twente (ODT) voert deze taken voor ons uit. Door landelijke ontwikkelingen en extra eisen – zoals de aanbevelingen van de commissie-Van Aartsen – moeten we structureel meer bijdragen aan de ODT om alle wettelijke taken goed te kunnen blijven uitvoeren. Dit is reeds verwerkt in onze meerjarenbegroting.

Doelenboom bouwen, wonen en ruimtelijke ontwikkeling

Er ligt een grote woningopgave. We voeren het Programmaplan Woningbouw 2024–2027 uit, waarmee we de bouw van meer betaalbare en passende woningen versnellen. De ambitie staat overeind om de afgesproken aantallen te realiseren. Helaas is het lastig in de praktijk te realiseren gezien de landelijke ontwikkelingen en knelpunten als stikstof, discussie om huurbevriezing etc. In 2025 stellen we een volkshuisvestingsprogramma op dat in 2026 wordt uitgevoerd. Hiermee zorgen we voor een beter aanbod, ook voor kwetsbare doelgroepen zoals ouderen of mensen met zorgbehoefte. We werken daarnaast volgens de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB). Die wetten vragen om meer voorbereiding, overleg en maatwerk bij bouwprojecten.

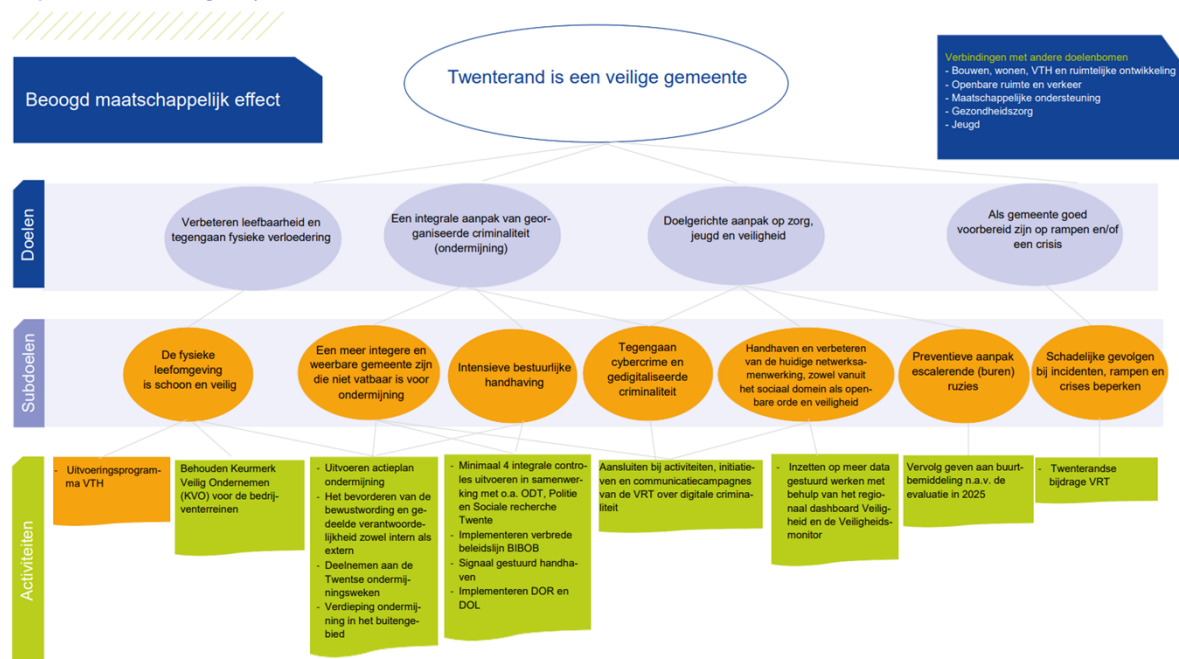
De Omgevingsvisie 2.0 vormt een belangrijke stap in de ontwikkeling van onze gemeente. Deze visie biedt een integrale benadering voor de toekomst van onze leefomgeving. Er wordt ingespeeld op uitdagingen en kansen op het gebied van wonen, voorzieningen, gezonde leefomgeving, werken, mobiliteit, energie, landschap, klimaat en water. In 2026 start fase 3, waarin gewerkt wordt aan een gebiedsgerichte uitwerking en de definitieve omgevingsvisie ter vaststelling wordt aangeboden. Ook blijven we aandacht houden voor het dossier Kanaal Almelo – De Haandrik, waar bewoners kampen met schade en onzekerheid. Dit dossier vraagt om zorgvuldige communicatie en goed zicht op mogelijke financiële risico's voor de gemeente.

Met deze kadernota leggen we de basis voor een veilige, leefbare en toekomstgerichte gemeente. We maken heldere keuzes, pakken problemen aan en blijven samenwerken met onze inwoners en partners.

Doelenboom Openbare Orde en Veiligheid

Doelenboom Openbare orde en veiligheid

Openbare orde en veiligheid | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Openbare orde en Veiligheid

Beoogd maatschappelijk effect

Twenterand is een veilige gemeente

Doelen

Verbeteren leefbaarheid en tegengaan fysieke verloedering

We willen onze wijken, veilig, sociaal en leefbaar houden. Dit doen we o.a. door te werken aan een schone en veilige fysieke omgeving. Ontwikkelingen in de maatschappij en een tegelijkertijd terugtrekkende politie op het gebied van overlast en leefbaarheid zorgt ervoor dat er steeds meer van handhavers wordt verwacht. Toezicht en handhaving door onze buitengewoon opsporingsambtenaren (boa's) is een belangrijk instrument voor het vergroten van de leefbaarheid en (het gevoel van) veiligheid in de gemeente. Onze boa's hebben een signalerende, controlerende en handhavende rol en zijn breed inzetbaar. We willen een schone, hele en veilige fysieke leefomgeving en blijvende samenwerking met partners met als doel elkaars werk te versterken.

Een integrale aanpak van georganiseerde criminaliteit (ondermijning)

Ondermijning of georganiseerde criminaliteit behelst veel vormen van criminaliteit. Kortgezegd komt het er op neer dat de boven- en onderwereld zich mengen doordat criminelen gebruik maken van legale diensten. Twenterand is voor criminelen een interessant gebied mede door het grote buitengebied rondom de dorpen. Ondermijning is echter niet goed zichtbaar en vaak zijn er ook geen directe slachtoffers. In het actieplan Ondermijning 2025 - 2027 staan concrete ambities, thema's en acties uitgeschreven die we in de jaren 2025, 2026 en 2027 gaan uitvoeren.

Doelgerichte aanpak op zorg, jeugd en veiligheid

We zien dat de samenleving steeds complexer wordt en dat brengt risico's met zich mee, zowel op het gebied van zorg en welzijn als op het gebied van veiligheid. Zo kan een persoon met zorgwekkend gedrag (woon)overlast veroorzaken of een jongere afglijden richting criminaliteit. Daarom is het nodig om zorg en veiligheid met elkaar te verbinden en gezamenlijk op te trekken. Een goede samenwerking in het zorg- en veiligheidsdomein helpt de (kwetsbare) inwoner en heeft een positief maatschappelijk effect, namelijk betere kwaliteit van leven en minder overlast en veiligheidsproblemen.

Als gemeente goed voorbereid zijn op rampen en/of een crisis

Het college van burgemeester en wethouders is belast met de organisatie van de brandweezorg, crisisbeheersing en rampenbestrijding en de geneeskundige hulpverlening. De organisatie hiervan is conform de Wet Veiligheidsregio's overgedragen aan het bestuur van de Veiligheidsregio Twente. De Veiligheidsregio maakt een beleidsplan, maar ook een regionaal crisisplan, gebaseerd op het regionale crisisprofiel van Twente. De crisisorganisatie heeft een stevig fundament met getrainde functionarissen. De gemeente Twenterand is binnen de regionale crisisorganisatie opgeleid en beoefend. Het doel is door een goed werkende crisisorganisatie en zelfredzame inwoners de schadelijke gevolgen bij incidenten, rampen en crisis te beperken

Subdoel

Subdoel: De fysieke leefomgeving is schoon en veilig

Activiteit

- **Uitvoeringsprogramma VTH**

De boa's beginnen dit jaar met een intensivering van handhaving op de grootste ergernissen in de fysieke leefomgeving. Naast een intensivering van de handhaving, wordt ook een communicatiecampagne gestart over de grootste ergernissen.

Subdoel

Subdoel: Schadelijke gevolgen bij incidenten, rampen en crises beperken

Activiteit

- **Twenterandse bijdrage VRT**

De bijdrage van Twenterand aan de VRT is voor 2026 begroot op € 2.657.921. De ontwerpbegroting is opgesteld in lijn met de kadernota 2026, en toont een vergelijkbare uitkomst: een verlaging van de gemeentelijke bijdragen met € 0,2 miljoen, ondanks loon- en prijsstijgingen. Deze verlaging is grotendeels het resultaat van de Twentse zienswijze, die bij de vaststelling van de begroting 2025 is geaccepteerd. De invulling van de zienswijze heeft het begrotingskader met ruim € 2,25 miljoen aangescherpt. Een deel van de lastenverlichting is nodig om de korting op de rijksbijdrage op te vangen en leidt niet tot een lagere gemeentelijke bijdrage.

In de meerjarenbegroting van de gemeente Twenterand is voor 2026 rekening gehouden met een bijdrage van € 2.712.220, een stijging van 2,3% ten opzichte van vorig jaar (in 2025 is in de kadernota een structurele stijging van de gemeentelijke bijdrage opgenomen van € 144.000 i.v.m. loon- en prijsstijging). Dit betekent dat er een overschot is van € 54.300.

Structurele verlaging bijdrage veiligheidsregio Twente

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Structurele verlaging bijdrage veiligheidsregio Twente	s	€ 54.300	v

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Aanpak woninginbraken									
Woninginbraken	15	15	30	16	27	20	30	40	Politie
Geregistreerde diefstal van (brom/snor)fietsen in Twenterand	50	50	51	55	53	42	34	52	Politie
Bestuurlijke aanpak van (georganiseerde) criminaliteit									
Nieuwe BIBOB-onderzoeken	20	90**	10	0	1	0	0	0	
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH									
Aantal te laat verleende vergunningen voor B of C evenementen	0	0	0	0	0	0	0	0	eigen gegevens
Aantal verleende vergunningen voor evenementen	130	130	136						
Aantal controles A/B-evenementen	25	25	30	17	23	11	2	36	eigen gegevens
Aantal controles C-evenementen	2	1	2	3	1	1	1	2	eigen gegevens
Aantal controles Drank- en Horecawet (leeftijdscontrole)	10	21	0	0	19	4	12	16	eigen gegevens
Aantal geïnde bestuurlijke boetes	2	nvt	nvt	nbn	0	0	0	1	eigen gegevens
Aantal behandelde klachten	100	210	41	154	231	270	240	113	eigen gegevens

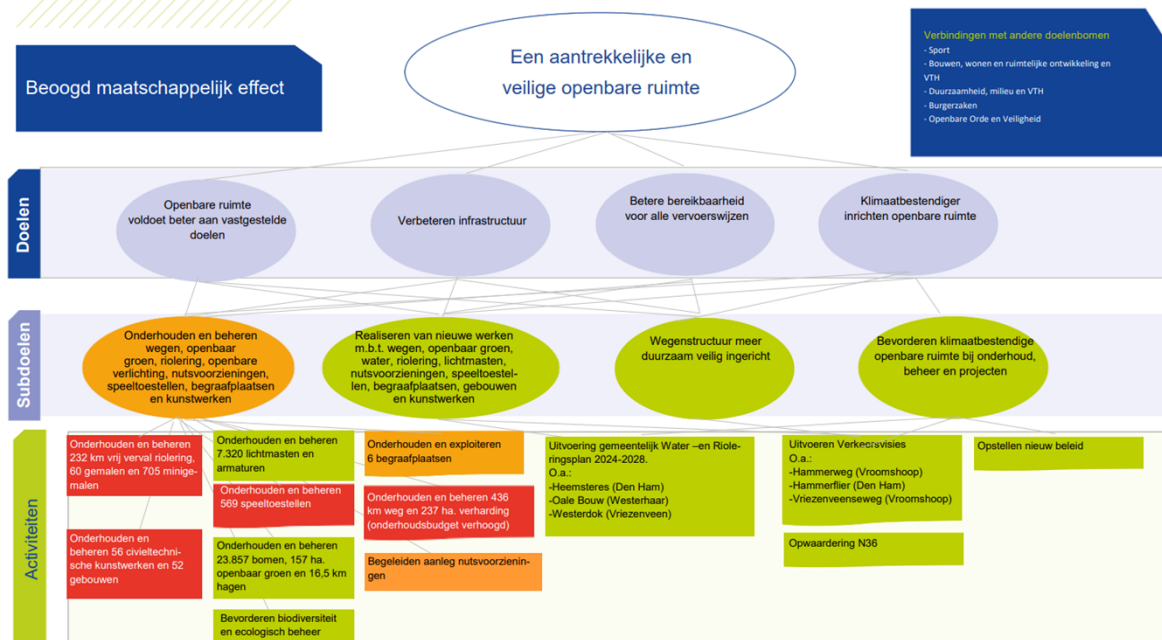
* zo min mogelijk

** Bibob onderzoeken zijn situationeel en daarom niet te plannen

Doelenboom Openbare Ruimte en Verkeer

Doelenboom Openbare ruimte en verkeer

Openbare Ruimte en Verkeer | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Openbare ruimte en verkeer

Beoogd maatschappelijk effect

Een aantrekkelijke en veilige openbare ruimte

Doelen

Openbare ruimte voldoet beter aan vastgestelde doelen

Per taakveld (openbaar groen, riolering enz.) is vastgelegd aan welke kwaliteitseisen het onderhoud en beheer moeten voldoen. De manier waarop dat is vastgelegd is een beleids-/beheerplan. Daarmee wordt duidelijkheid gegeven aan de gemeenteraad en aan inwoners.

Verbeteren infrastructuur

Per jaar wordt gekeken welke nieuwe infrastructurele werken worden gerealiseerd. Op basis van het beschikbare budget worden de hoogst geprioriteerde werken uitgevoerd.

Betere bereikbaarheid voor alle vervoerswijzen

Hiermee wordt bedoeld dat voor auto, fiets, trein en bus wordt geprobeerd het voorzieningenniveau minimaal op hetzelfde niveau te houden. Vooral voor bus en trein wordt geprobeerd dat middels overleg (ook in regionaal verband) te realiseren en mogelijk te verbeteren.

Klimaatbestendiger inrichten openbare ruimte

Bij werkzaamheden in de openbare ruimte zal rekening worden gehouden met klimaatadaptatie. Het gaat er om dat bij de uitvoering van onderhoud en beheer en ook bij projecten de openbare ruimte klimaatbestendiger wordt ingericht.

Subdoel

Subdoel: Wegenstructuur meer duurzaam veilig ingericht

Activiteit

- Verkeer; uitwerken beleid Mobiliteit

Uitwerken beleid Mobiliteit

Het huidige Gemeentelijk Mobiliteitsplan 2015–2025 nadert het einde van zijn looptijd en is gebaseerd

op inzichten en uitgangspunten van ruim tien jaar geleden. Sindsdien hebben maatschappelijke, technologische en beleidsmatige ontwikkelingen op het gebied van mobiliteit zich in hoog tempo ontwikkeld. Deze veranderingen vragen om een actualisatie van het gemeentelijk mobiliteitsbeleid, met oog voor duurzaamheid, veiligheid, leefbaarheid en veranderende mobiliteitsbehoeften.

In Vriezenveen spelen op korte termijn meerdere ruimtelijke en infrastructurele ontwikkelingen die samenhangende aanpak van verkeersmaatregelen urgent maken. Met de gevraagde financiële middelen van € 50.000 kunnen we hier stappen in zetten, zoals verkeerstellingen, het opstellen van een verkeerscirculatieplan in Vriezenveen en de actualisatie van het strategisch verkeersveiligheidsplan (gemeentebreed).

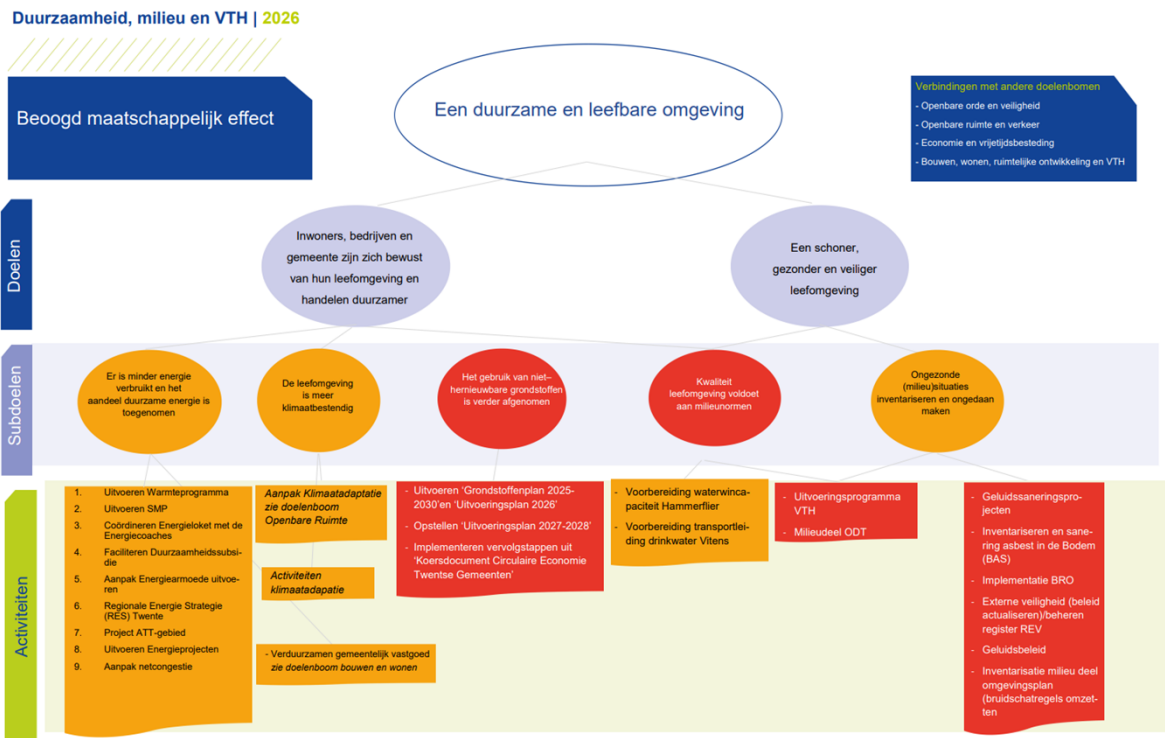
Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Uitwerken beleid mobiliteit	i	€ 50.000	n

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Metingen verkeer									
verkeersongevallen waarbij doden zijn gevallen	nmb	nmb	0	1	1	1	3	1	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen met gewonden	nmb	nmb	22	31	41	30	35	30	BLIQ verkeersveiligheid rapportage
verkeersongevallen	nmb	nmb	142	134	146	135	131	133	BLIQ verkeersveiligheid rapportage

Doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH

Doelenboom Duurzaamheid, Milieu en VTH

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Duurzaamheid, milieu en VTH

Beoogd maatschappelijk effect

Een duurzame en leefbare omgeving

Doelen

Inwoners, bedrijven en gemeente zijn zich bewust van hun leefomgeving en handelen duurzamer

Onder duurzaamheid verstaan we het verbeteren van de balans tussen sociale, ecologische en economische ontwikkeling, waar bij ook effecten voor toekomstige generaties en effecten elders ter wereld worden meegenomen.

Een schoner, gezonder en veiliger leefomgeving

Het gaat hier om het bewaken en verbeteren van de leefomgevingskwaliteit voor bewoners.

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroot 2026	Begroot 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Er is een duurzame inzamelstructuur voor huishoudelijk afval									
Scheidingspercentage afval	90*	90*	86	84	84	85	84	84	grondstoffenmonitor ROVA
VANG Recycledoelstelling	> 60**	> 60**	> 60**	69,4	69,2	x	x	x	VANGrecycletool
Er is minder energie verbruikt en het aandeel duurzame energie is toegenomen.									
Totaal hernieuwbare energie	***	***	***	***	16,1	13,4	12,6	10,4	Klimaatmonitor.databank.nl
Aantal bezoeken energiecoaches	100	100	197	109	x	x	x	x	eigen gegevens
Aantal uitgekeerde Duurzaamheidssubsidies	551	164	213	324	68	x	x	x	eigen gegevens
Indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH									
Realiseren Uitvoeringsprogramma	85%	85%	104% *****	80%	123	100%	70%	63% ****	eigen gegevens
Aantal controles bedrijven met aandacht op energiemaatregelen	80	80	85 *****	45	160	30	65	87	eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles milieu in handhavingssfeer	30	25	47	54	22	19	30	1	eigen gegevens

* ambitie 90% scheiden in 2025

** doel is minimaal 60% in 2030

*** streven naar energieneutraal in 2050

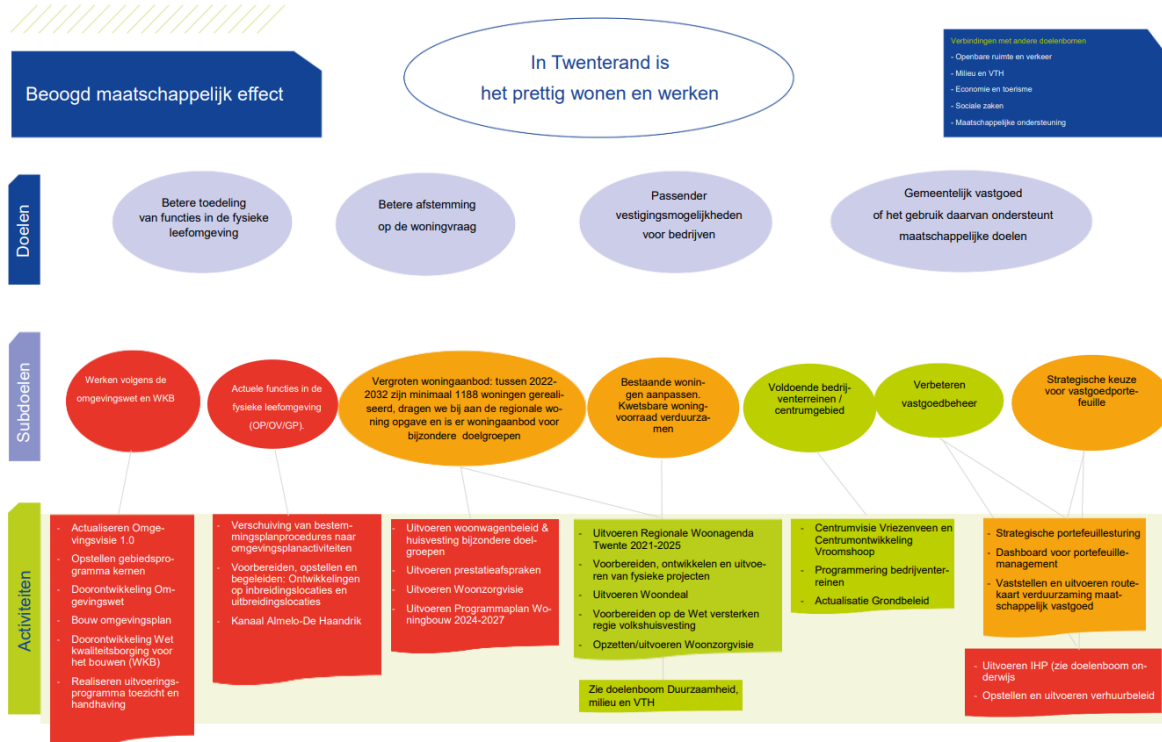
**** milieuvergunningverlening: 83%, milieutoezicht: 43 %

***** opmerking irt jaarverslag 2024, realiseren Uvp, de streefwaarde voor toezicht op bedrijven bleef steken op 67,1% ipv de verwachte 100%, Reden onbezette vacatureruimte bij de ODT. Dat de streefwaarde wordt overschreden is gelegen in het feit dat voor vergunningverlening en het verkrijgen van adviezen (STiksof) meer opdrachten nodig waren.

Doelenboom Bouwen, Wonen, Ruimtelijke Ontwikkeling, Gemeentelijk Vastgoed en VTH

Doelenboom Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, gemeentelijk vastgoed en VTH

Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk vastgoed en VTH | 2026

Beoogd maatschappelijk effect en doelen Bouwen, wonen, ruimtelijke ontwikkeling, Gemeentelijk vastgoed en VTH

Beoogd maatschappelijk effect

In Twenterand is het prettig wonen en werken

Doelen

Een betere toedeling van functies in de fysieke leefomgeving

Dat betekent dat we slimmer en zorgvuldiger de ruimte in Nederland inrichten zodat verschillende functies naast elkaar kunnen bestaan en beter op elkaar worden afgestemd. Wonen, werken, natuur, landbouw, energie opwekking etc.

Betere afstemming op de woningvraag

Op dit moment komt er veel op de gemeente af op het gebied van wonen. Er spelen verschillende thema's, waarbij sprake is van zowel wettelijke verplichtingen als bestuurlijke afspraken. Om overzicht te krijgen en te behouden, is in 2024 gestart met het uitvoeren van het Programmaplan Woningbouw. Dit plan moet bijdragen aan het versnellen van de woningbouw door het stellen van duidelijke prioriteiten. In het Programmaplan Woningbouw 2024-2027 zijn de ambities, wettelijke taken en opgaven uitgewerkt. Door landelijke ontwikkelingen en knelpunten is het lastig om de ambities vorm te geven.

Daarnaast treedt naar verwachting in 2026 de Wet versterking regie volkshuisvesting in werking. Deze wet geeft het Rijk en gemeenten meer instrumenten om de regie op de volkshuisvesting te versterken, met als doel dat er voldoende betaalbare woningen beschikbaar zijn voor mensen met lagere en middeninkomens.

In lijn hiermee is Twenterand in 2025 gestart met het opstellen van een volkshuisvestingsprogramma. Dit programma brengt de lokale woonopgaven in beeld en beschrijft hoe hier in samenhang aan wordt gewerkt. In 2026 willen we overgaan tot uitvoering van dit programma. Onderdeel hiervan is de Bouwsteen Wonen: onderdeel Wonen en Zorg, die zich richt op het goed huisvesten van kwetsbare doelgroepen en het realiseren van passende woonvormen met ondersteuning en zorg.

Tot slot wordt in 2026 samen met provincie en regiogemeenten gewerkt aan het vaststellen en de implementatie van een (regionale) huisvestingsverordening.

Passender vestigingsmogelijkheden voor bedrijven

Samen met economie zoeken we verder naar een goede invulling van bestaande bedrijventerreinen en de - waar al bekende plannen zijn - de ontwikkeling van nieuwe bedrijventerreinen.

Gemeentelijk vastgoed of het gebruik daarvan ondersteunt maatschappelijke doelen

In 2025 is een begin gemaakt met het maken van strategisch vastgoedbeleid. Het doel daarvan is om meer gebruik te maken van de mogelijkheden van vastgoedsturing om de maatschappelijke doelen beter te kunnen ondersteunen. Na vaststelling kunnen we gebruik maken van meer struingsinstrumenten. Vanaf 2026 kunnen we daar gebruik van maken.

Subdoel

Subdoel: Werken volgens de omgevingswet en WKB

Activiteit

- **Doorontwikkelen Omgevingswet**

Beëindiging regeling 'TAM IMRO' (Tijdelijke Alternatieve Maatregel Omgevingsplan/via (InformatieModel Ruimtelijke Ordening)) per 1 januari 2026.

Zoals het er nu uitziet stopt per 1 januari 2026 de regeling TAM-IMRO. Dat betekent dat tijdelijke alternatieven in relatie tot voorgenomen initiatieven niet meer volgens dat model afgerond kunnen worden. Initiatieven van activiteit die in strijd zijn met het Omgevingsplan dienen dan conform de eisen van de Omgevingswet via een procedure Buitenplanse OmgevingsPlanActiviteit (BOPA) worden behandeld. Gemeenten kunnen de TAM-omgevingsplan nog tot eind 2025 gebruiken. Ontwerp-omgevingsplannen en -voorbereidingsbesluiten die uiterlijk 31 december 2025 ter inzage zijn gelegd, kunnen worden afgemaakt met de TAM. Voor nieuwe initiatieven betekent dit dat het initiatief via een omgevingsvergunning voor de buitenplanse omgevingsplanactiviteit mogelijk gemaakt moet worden of dat er een wijziging van het omgevingsplan plaatsvindt, die voldoet aan alle technische eisen van de Omgevingswet. Dat vergt wederom een andere werkwijze. Op dit moment voldoet het softwarepakket dat nodig is om deze wijziging door te voeren nog niet aan de eisen. Dat is een gemeentebrede uitdaging. Bovendien hebben de bestaande medewerkers meer van hun capaciteit nodig voor het zich eigen maken van de nieuwe procedure en het zoveel mogelijk voltooid krijgen van het Omgevingsplan. Dit dient versneld te gebeuren. Dat betekent automatisch dat er capaciteit verdwijnt op de reguliere werkvoorraad. Terwijl nu al onvoldoende capaciteit beschikbaar is. Er wordt daarom rekening gehouden met extra inhuur. Afhankelijk van wat noodzakelijk is wordt hiervoor bij de begroting een bedrag geraamd. Dit wordt gedekt binnen de beschikbare middelen voor omgevingswet.

- **Doorontwikkeling Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB)**

Uitvoering Omgevingswet & Wkb

Op 1 januari 2024 is de Omgevingswet en ook de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) (deels) in werking getreden. De jaren 2024 en 2025 waren een overgangsjaar waarin het pionieren was om de nieuwe werkelijkheid gerealiseerd te krijgen. Uit deze jaren is gebleken dat het toepassen van de Omgevingswet complex is en veel capaciteit vergt. De minister erkent dat en is zich bewust van het feit dat iedereen onverminderd hard werkt en dat deze transitieopgave én de bijbehorende veranderprocessen geen eenvoudige taak zijn. Ook het verbeteren en onderling afstemmen van achterliggende processen en systemen mogen niet worden onderschat. In 2026 zal dat ook merkbaar zijn. Maatwerk is meer aan de orde. De uitvoering gaat daarmee meer tijd en capaciteit kosten. Integraler werken zorgt naar verwachting op den duur voor efficiëntie en zal op termijn capaciteit en geld besparen. Ook is bevestigd dat het karakter van het werk stap voor stap is en gaat veranderen. Er zal meer werk in het voortraject van een aanvraag zitten, door onder meer een intensiever vooroverleg. In 2026 wordt er verder gewerkt aan het Omgevingsplan en de Omgevingsvisie Twenterand.

De intentie bestaat om de Wkb ook voor te verbouwen objecten binnen de 'Gevolgklasse 1' van kracht laten worden. Het van kracht worden ervan is uitgesteld. Tot op heden is de nieuwe ingangsdatum onbekend en zijn er nog geen tekenen dat het spoedig plaats gaat vinden. Hierdoor blijven de toezichttaken van toezicht voor verbouw bouwwerken bij de gemeente in stand terwijl de formatie al is

ingericht op deze nieuwe stap van de WKB. Met als effect dat hierop tijdelijk, voor 2026, extra capaciteit op dient te worden ingezet. Bij een inwerkingtreding van de wet betekent dit een uitloop van toezichttaken gedurende 6 maanden. Voor 2026 vraagt dit om de inzet van een extra toezichthouder voor 1 jaar. Afhankelijk van wat noodzakelijk is wordt hiervoor bij de begroting een bedrag geraamd. Dit wordt gedekt binnen de beschikbare middelen voor omgevingswet.

Subdoel

Subdoel: Actuele functies in de fysieke leefomgeving (OP/OV/GP)

Activiteit

• Kanaal Almelo- De Haandrik

Kanaal Almelo de Haandrik

Een onderwerp met een enorme impact op de gedupeerde bewoners/eigenaren van bedrijfspanden is de problematiek rondom het Kanaal Almelo – de Haandrik. Vanwege schade aan hun panden en de nog onzekere situatie m.b.t. de schadeafhandeling leven veel gedupeerde bewoners/eigenaren van objecten langs het kanaal Almelo - De Haandrik in grote zorgen en onzekerheden. Daarnaast is een proces in gang gezet over haalbaarheid van een functiewijziging en de toekomstvisie van het kanaal. De problematiek rondom het kanaal betekent ook dat er zorg is voor financiële risico's in relatie tot de gemeentelijke begroting. Tevens bestaat het risico dat er door de gemeente kosten gemaakt moeten worden die nog niet zijn voorzien of nog niet te voorzien zijn. Op basis van de kosten die gemaakt zijn in het verleden en kosten die te voorzien zijn, wordt in de begroting € 205.000 opgenomen. Een deel van de kosten is reeds vergoed door de provincie (€ 47.000). De gemeente is met de provincie in gesprek voor vergoeding van de overige kosten en vergoeding van de kosten die gemaakt moeten worden voor herstel schade of treffen van voorzieningen aan eigen objecten en infrastructuur. Een externe projectleider en communicatieadviseur vanuit de gemeente zijn betrokken bij het dossier om bewoners in het schadegebied te begeleiden in de diverse ontwikkelingen. De raad wordt regelmatig geïnformeerd via een raadsbrief.

Voorstel	i/s	Financieel	v/n
Kanaal Almelo de Haandrik (€ 205.000 -/- bijdrage Provincie € 47.000)	i	158.000	n

Subdoel

Subdoel: Vergroten woningaanbod: tussen 2022-2032 zijn minimaal 1188 woningen gerealiseerd, dragen we bij aan de regionale woning opgave en is er woningaanbod voor bijzondere doelgroepen

Activiteit

• Voorbereiden op de Wet versterken regie volkshuisvesting

Volkshuisvestingsprogramma

In 2022 heeft de raad de Woonvisie 2022-2026 vastgesteld. Met de komst van de Omgevingswet worden de grote beleidslijnen hiervan opgenomen in de Omgevingsvisie. De uitwerking/uitvoering van de visie op wonen worden, in de systematiek van de Omgevingswet nu opgenomen in een Volkshuisvestelijk programma. In 2025 zijn wij gestart met het opstellen van een Volkshuisvestingsprogramma voor onze gemeente. Dit programma vloeit voort uit de Woonvisie en het Programmaplan Wonen 2024-2027 en vormt een belangrijke stap in het concretiseren van het woonbeleid voor de komende jaren. Voor het opstellen van het Volkshuisvestingsprogramma is budget beschikbaar gesteld vanuit het Programmaplan Wonen 2024-2027. Met het Volkshuisvestingsprogramma geven we als gemeente gericht invulling aan de brede woonopgaven waar Twenterand voor staat. Het gaat daarbij niet alleen om het realiseren van voldoende woningen, maar ook om te zorgen voor betaalbaarheid, passende huisvesting voor verschillende doelgroepen, het verbeteren van de leefbaarheid in dorpen en wijken, en het verduurzamen van de woningvoorraad.

Onder het Volkshuisvestingsprogramma valt ook de Bouwsteen Wonen: onderdeel Wonen en Zorg. Hierin staat de aansluiting tussen wonen, zorg en welzijn centraal. Er is aandacht voor passende woonvormen, samenwerking met zorg- en welzijnspartijen en een ondersteunende leefomgeving. Verschillende doelgroepen worden hierin meegenomen, zoals ouderen, mensen met een beperking en inwoners met een tijdelijke of langdurige zorgvraag.

In 2026 starten we met de uitvoering van de verschillende deelaspecten uit dit volkshuisvestelijke programma. Eventuele daaruit voortvloeiende kosten zijn op dit moment nog niet aan te geven.

Huisvestingsverordening

Om uitvoering te geven aan een onderdeel uit de komende Wet versterking regie Volkshuisvesting zijn we in regionaal verband, samen met de provincie, gestart met het opstellen van een (regionale) huisvestingsverordening. In deze verordening wordt de toewijzing van sociale huurwoningen geregeld. En dan alleen daar waar sprake is van urgentie. Op basis van de nu bekende planning is de verwachting dat de verordening naar de raad gaat in Q1 2026. In 2026 werken we dan aan de implementatie en de communicatie richting huurders en betrokken organisatie. Of hieruit kosten voor de gemeente voortvloeien die niet passen in de lopende budgetten is op dit moment nog niet duidelijk. Denk daarbij aan het instellen van een regionale urgentiecommissie en uitbreiding van het Transferpunt voor de uitstroom uit zorginstellingen naar zelfstandig wonen.

- **Uitvoeren Programmaplan Woningbouw 2024-2027**

Op het gebied van woningbouw komt er veel op de gemeente af qua verplichtingen en gemaakte afspraken. Om overzicht te krijgen en beter te kunnen sturen op de woningbouw is het Programmaplan Woningbouw 2024-2027 vastgesteld. We continueren in 2026 de uitvoering van het programmaplan. In 2026 zetten we gericht stappen om onze woningbouwambitie - 1.188 nieuwe woningen (waarvan 60 door transformatie) tot en met 2032 - te realiseren. We versnellen de woningbouw op prioritaire locaties waaronder de sleutelprojecten Vriezenveen, Vroomshoop Oost en Westerhaar Trioterrein. Via actieve samenwerking met ontwikkelaars en woningbouwcorporatie zorgen we voor een evenwichtige verdeling van woningen in alle segmenten: sociale huur, goedkope koop, betaalbaar (huur en koop) en duur (huur en koop). Daarnaast zetten we in op flexwonen, o.a. in het project Bijzondere Woonvormen in Vriezenveen, snellere procedures en het verbeteren van de interne regie om de uitvoering te versnellen. Het programma loopt door tot en met 2027. Voor 2026 is binnen de beschikbare budgetten een uitvoeringsplan gemaakt.

- **Uitvoeren Woondeal**

De gemeente Twenterand heeft, samen met de regiogemeenten en de provincie Overijssel, afspraken met het rijk gemaakt over de woningbouwopgave tot en met 2030. Deze zijn vastgelegd in de Actualisatie Woondeal Twente 2025 t/m eind 2030 'Wonen met kwaliteit'. De Woondeal draagt bij aan de ambitie meer (betaalbare) woningen te bouwen. Uitgangspunt daarbij is de woningbouwdifferentiatie 30% sociale huur, 40% betaalbaar en 30% duur. Wij hebben dat, rekening houdend met de komende Wet versterking regie volkshuisvesting, in de Oplegnotitie II Betaalbaarheid nieuwbouwwoningen vertaald naar 30% sociale huur, 10% goedkope koop, 27% betaalbare huur of koop en 33% dure huur of koop.

De woningbouwcorporaties hebben zich gecommitteerd aan deze afspraken. Afhankelijk van de politieke keuzes in Den Haag, als gevolg van de Voorjaarsnota 2026 van de regeringspartijen is het nog wel de vraag of de corporaties de hele sociale nieuwbouwopgave wel kunnen realiseren. Mijande Wonen kijkt op dit moment wat de consequenties zijn als een deel van de beoogde investeringscapaciteit wegvalt. Wat daarvan de consequenties zijn voor onze sleutelprojecten Vriezenveen, Vroomshoop Oost en Westerhaar Trioterrein en andere projecten met sociale huurwoningen is nog onduidelijk.

Andere uitdagingen, zoals stikstof, CO2-reductie, een tekort aan personeel en financiële tekorten op projecten blijven ons dwingen om gezamenlijk tot slimme oplossingen te komen. Daarom zijn bovenstaande elementen e.a. ook benoemd als kritische succesfactoren voor het realiseren van de afspraken uit de Woondeal.

- **Uitvoeren woonwagenebeleid & huisvesting bijzondere doelgroepen**

Woonwagens

In 2026 wordt verder gewerkt aan het realiseren van de opdracht om te komen tot 25 nieuwe woonwageneplaatsen, verspreid over de vier grote kernen. Eventuele financiële gevolgen worden

separaat aan de raad voorgelegd, als er meer duidelijk is over de uitvoering en realisatiemogelijkheden op de vier voorgenomen locaties

Bijzondere doelgroepen

De Taskforce huisvesting vergunninghouders zal ook in 2026 verder werken aan het realiseren van voldoende mogelijkheden om de taakstelling die het rijk opgelegd heeft te realiseren. Het project huisvesting arbeidsmigranten loopt ook in 2026 door.

• Uitvoeren Woonzorgvisie

In 2025 wordt de gemeentelijke woonzorgvisie vastgesteld, met als titel 'Bouwsteen Wonen: onderdeel Wonen en Zorg'. Deze bouwsteen maakt onderdeel uit van het volkshuisvestingsprogramma en is een van de acties uit het Programmaplan Woningbouw. De woonzorgvisie biedt een integraal kader voor het woonbeleid gericht op zorgdoelgroepen. In 2026 wordt uitvoering gegeven aan de woonzorgvisie. De bouwsteen richt zich op hulpbehoevende ouderen, mensen met een beperking, inwoners met psychische of verslavingsproblematiek, jongeren die uitstromen uit de jeugdzorg en mensen met een medische urgentie. In lijn met de Omgevingsvisie, waarin het uitgangspunt is dat voor iedere inwoner een passende woning beschikbaar is, speelt deze visie in op trends als dubbele vergrijzing en het veranderende zorglandschap.

Indicatoren

Beleidsdoelen	Begroo t 2026	Begroo t 2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019	Bron
Voldoende en passende woningen									
Aantal opgeleverde woningen	100	90	124	69	1026*	940	844	773	Eigen meting, aantallen zijn totalen
Aantal startersleningen	5	2	1	3	2	8	8	15	25 leningen in totaal beschikbaar vanaf eind 2019
Aantal Blijversleningen	0	0	1	0	0	0	0	0	10 leningen in totaal beschikbaar
Nieuwe indicatoren Uitvoeringsprogramma VTH									
Aantal verleende omgevingsvergunningen voor het bouwen van gebouwen met een woonfunctie	20	30	38	249					Eigen gegevens
Aantal verleende omgevingsvergunningen voor het bouwen van gebouwen met een maatschappelijke functie	1	2	0	2					Eigen gegevens
Aantal verleende omgevingsvergunningen voor het bouwen van gebouwen met een bedrijfsfunctie	7	7	15	32					Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles RO in handhavingssfeer	12	10	8	7	5	4	4	3	Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles bouw/sloop in handhavingssfeer	5	6	0	5	0	0	0	3	Eigen gegevens
Aantal bestuurlijke (her)controles brandveiligheid in handhavingssfeer	2	4	1	2	0	0	0	0	Eigen gegevens
Aantal behandelde klachten gericht op de Fysieke leefomgeving binnen het VTH-werkveld	20	20	16	35	18	12	26	26	Eigen gegevens
Aantal behandelde handavingsverzoeken	15	15	18	10					
Ontwikkelingen binnen het omgevingsplan	5	nvt	nvt	25	10	5	10	12	Eigen gegevens
Aantal wooneenheden met een woonfunctie o.b.v. verleende omgevingsvergunningen	75		110						Eigen gegevens
Aantal gebouwen met een maatschappelijke functie o.b.v. verleende omgevingsvergunningen	1		0						Eigen gegevens
Aantal bedrijfseenheden met een bedrijfsfunctie o.b.v. verleende omgevingsvergunningen	12		15						Eigen gegevens

